

VORMING DIERENWELZIJN

ERKENDE INSTELLINGEN

KATTEN : REPRODUCTIEF GEDRAG, JACHTGEDRAG, GEDRAGPROBLEMEN

Lesnota's voorbereid door Claire DIEDERICH

25 SEPTEMBER 2023 (3U)

PROGRAMMA:

Dinsdag 20/06/2023: Gemeenschappelijk deel (4u30)

Maandag 30/06 : Honden (13u-17u30)

Maandag 25/09 : Katten (13u-17u30)

13u00-14u30: Reproductief- en jachtgedrag

14u30-14u45: Pauze

14u45-16u15: Gedragproblemen

16u15-16u30: Pauze + koffie

16u30-17u30: Praktische workshops

Vrijdag 29/09 : Verreiste installaties in dierenasielen (13u-17u30)

REPRODUCTIEF GEDRAG

REPRODUCTIEF GEDRAG

Poes: puberteit vanaf 5 maanden

Kater: puberteit vanaf 7 maanden

SEKSUEEL GEDRAG

Partner zoeken

- Soms gevechten tussen mannetjes
- Laat het vrouwtje 2-3 dagen bij het kater (hij moet vertrouwd zijn met zijn omgeving)

Koppeling

- Geritualiseerd, in 2 tot 15 minuten.
- ♂: bijt in de nek van de ♀
sterke bekkenstoten
- ♀: Zang +++

Post-copulatoir gedrag

- scheiding van partners
- Poes: roep + mogelijke beten van het kater
- likken, aansteken, wederzijdse wrijving

ZWANGERSCHAP, WERPEN EN MATERNALE GEDRAG

- **Duur van de zwangerschap:** 58 tot 70 dagen
- **Nesten:** 1 tot 3/jaar
(geslachtstrijpe poes is permanent drachtig of zogend, behalve in de herfst)
- om te werpen, zoekt ze een '**nest**' (rustige, droge en donkere locatie – nabij bed, kast, of weg van de mens – schuur, schuur)

Intens likken van de jonge kitten, op het moment van geboorte
Versterkt de band poes-kitten
Ademhalingsstimulatie (massage)
Drogen van de huid van het kitten

- + deel van de vruchtzak, navelstreng
- + opeten van de placenta (nageboorte)

- De moeder blijft 90% (16%) van de tijd op het nest gedurende Week 1 (W5)

- Borstvoeding

- * voorkeur een speen per kitten
- * voorkeur voor posterior spenen
- * 3 fasen:

S1-S3: De moeder initieert de voeding

Rooting-reflex aanwezig tot 11J

Snelle groei (gewicht x2 na W1, x3 na W2)

W3 to eind van W4-W5: Afwisselende initiatieven

W5: Begin van spenen, prooi aangebracht door de moeder

[KittyStim Probiotic & Colostrum - 15ml Kitty Stim spuit - Vet Dispense](#)

-**Spenen**: Van W5 naar W 8-10

Progressief: de moeder duwt de jonge meer en meer weg
voedingswaarde van melk neemt af
vaste voedselopname neemt toe

Borstvoeding kan uitgebreid worden tot volgende worp

- De moeder leert al **spelend** de bijtcontrole
- De moeder **brendt de jongen terug** naar het nest (en tijdens elk transport)
door de huid van de hals tussen de tanden te grijpen
→ cat immobilisatiereflex
- Moeder **verplaats** kittens als ze gestoord worden
- **Algemene kweek van kittens** door meerdere vrouwtjes

GEDRAGSONTWIKKELING VAN KITTENS

Nestende soort (onrijp bij geboorte):

- organen van de zintuigen niet volledig functioneel bij de geboorte.

Wacht op volledige rijpheid bij 3 weken

- zeer beperkte beweeglijkheid (beperkt tot kruipen)

Vergelijkbaar met volwassene op 7 weken

- geen thermoregulatie voor week 7
- eliminatiegedrag (urine-faeces) veroorzaakt door de moeder

- **Cognitieve ontwikkeling** van kittens (waarneming, aandacht, geheugen)
 - snel leren;
 - dat het kitten een kat is en hoe het moet communiceren
 - vooral door een andere kat te observeren en nog beter, als de moeder het model is
 - ontwikkeling van het spel: Sequenties die vergelijkbaar zijn met die van de voorbereiding;

- **Man Familiarisatie:** 2 tot 7 weken
 - gewoon maken aan manipulaties en strelingen
(! Is misschien niet aantrekkelijk voor alle katten)
 - een genetische rol van de vader is vastgesteld;
 - mogelijke genetische rol van de moeder (moeilijker te benadrukken);
 - vergemakkelijkt indien moeder aanwezig is
- **Wennen aan het milieu:**
 - geluiden, verschillende plaatsen, verschillende soorten;
 - mogelijkheid tot vluchten en verbergen indien de stimulatie te indrukwekkend is

GEZONDHEIDSEFFECTEN VAN STERILISATIE

Poes :

- ✓ het risico op borsttumor

 - 91% indien geopereerd voor 6 maanden,

 - 86% indien vóór de leeftijd van 1 jaar (Overley et al, 2005)

Kater :

- ✓ sterftecijfer (Palmer et al, 2012)

- ✓ grootte van het leefgebied (teruggebracht van 8,2 naar 3,2 hectare)

 - ✓ verkeersongevallen

(Forin-Wiart, 2014)

GEZONDHEIDSEFFECTEN VAN STERILISATIE

Bij alle gesteriliseerde katten:

Gewichtstoename

= ↗ risico op obesitas (↗ 3,4 keer; N'Guyen et al, 2004)

+ ↗ risico op diabetes (x2 of x9, afhankelijk van de auteurs)

+ ↗ risico op artrose

(Clarke et al, 2005; Lascelles, 2010; Palmer et al, 2012)

→ De energie-inhoud van het rantsoen controleren
aanbeveling moeilijk op te volgen
voedsel frustratie

(Colliard et al, 1993)

EFFECTEN VAN STERILISATIE OP GEDRAG

Poes:

eliminatie van geassocieerd vervelend gedrag
warmte (vocalisaties)

Kater :

- 80 tot 90%: onderdrukking van seksueel gedrag zoals
 - markeren (urine elimineren terwijl je staat)
 - landloperij (seksuele partners zoeken)
 - gevechten (minder verwondingen en infecties)(Hart & Barrett, 1973; Forin-Wiart, 2014)
- mogelijke persistentie van markering (Barcelos et al, 2018)

JACHTGEDRAG

PREDATIE BIJ VOLWASSEN KATTEN

Aangeboren, volledig expressief gedrag
bij huiskatten (zoeken, vangen, eten)

Succes met vastleggen: $\frac{1}{4}$ proeven
ervaring, aard van de prooi,
milieuomstandigheden

Dag en nacht activiteit
(vooral zonsopgang en zonsondergang)

Solo activiteit

Generalistisch roofdier: >200 soorten gepredateerd

Nature et répartition des proies ingérées par des chats féraux selon 27 études

(Plantinga et al, 2011)

NATURE DES PROIES	RÉPARTITION
Mammifères	78 %
Oiseaux	16 %
Reptiles et amphibiens	3 à 7 %
Poissons	1 à 2 %
Invertébrés	0 à 3 %

Opportunistisch roofdier: past zich aan beschikbare prooi aan

Gespecialiseerd roofdier: volgens zijn predatie-expertise

→ het vangstsucces neemt toe van 50 tot 85-100%

(Dickman en Newsome, 2015)

→ intense predatiedruk op bepaalde bedreigde soorten (Moseby et al., 2015)

- Schijnbare predatie (zichtbare prooi): 2 en 36 prooi/individu/jaar
- Geschatte reële koers : x3,3 (gezelschapsdieren)
- 177,3 tot 299,5 prooi/individu/jaar (zwerfkatten/hareten)

(Marra en Santella, 2017)

- Doden niet systematisch: prooi levend thuisgebracht (25%, Pisanu et al., 2019)
 - Verbruik niet systematisch of volledig
(tot 50% niet verbruikt; Eischtadt, 2020)
-

Delen van jachtgebied (geen territorium) Bradshaw et al., 2012.

Omvang leefgebied: zeer variabel

Roofdierdichtheid:

1 wild roofdier / 100 katten gevoed door mensen

- Boskat: 0,03 tot 1,5 individuen/km² (Maradan, 2018).
- Hazen in bossen: één tot enkele individuen/km² (Fitzgerald en Karl, 1986)
- Stedelijke omgeving: > 100 individuen/km².
 - 229 in Bristol, Groot-Brittannië (Baker et al., 2008)
 - > 2.000 in het centrum van Rome (Natoli, 1985)
 - 2.300 in Jeruzalem (Mirmovitch, 1995).

ONTWIKKELING VAN JACHTGEDRAG

Ontwikkeling: chronologie van begin van gedrag, motorische coördinatie, zintuiglijke vaardigheden, enz.

HET SPEL: 2 verschillende fasen

interactief spel dan spel met objecten

verandering in de aard van het spel ongeveer 50 dagen na de geboorte

→ interesse in het ontwikkelen van spellen met objecten voor predatie

Young & Bateson, 1981

BIJ DE KAT: de gedragssequenties van spel zijn vergelijkbaar met die van predatie en agressie.

Bateson, 2000

Interactieve spellen - intraspecifiek

- ander gedrag van de moeder als er maar één of meerdere kittens in het nest zijn
- alleenstaande kittens / kittens met broers of zussen
 - even actief als de anderen, evenveel tijd dicht bij de moeder, meer tijd alleen
 - meer betrokken bij het onderhouden van de relatie moeder-jongere dan andere groepen
 - naar hun moeder toe bewegen en meer speelgedrag van haar krijgen
 - leiden en ontvangen minder speelgedrag met andere katten

Interactieve spellen

specifieke omgeving van geboorte tot 16 weken (samenwonen met broers en zussen, beperkt reizen)

Afname in interactieve spelletjes na 7 weken

- seksueel gedrag van mannetjes begint rond 4,5 maanden, vermijding door vrouwtjes
- verandering in dagelijkse activiteit:
meer tijd om te slapen en rustig te blijven

Predatie

belang van het type prooi dat je als kitten tegenkomt

Voedselvoorkeuren

- kittens testen een nieuw voedingsmiddel sneller in aanwezigheid van de moeder
- de voorkeur van kittens voor geuren die de moeder kent wanneer ze daaraan worden blootgesteld vóór of zowel vóór als na de geboorte
- sterke afkeer van onbekende geuren

PREDATIE EN GEDRAG PROBLEMEN

Huidige leefomstandigheden voor huiskatten

geen toegang tot buiten, voedsel

(samenstelling, hoeveelheid, frequentie,
toegang, verzadiging)

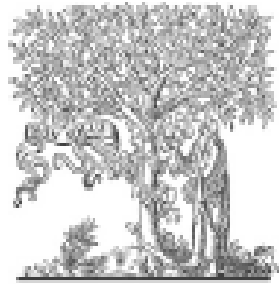
onvervulde behoeften

gedrag (predatie, fysieke activiteit)

en voedingsaspecten (meerdere maaltijden)

-**obesitas**, frustratie, gedragsproblemen

-leiden van roofzuchtig gedrag naar de eigenaar

ELSEVIER

Contents lists available at [ScienceDirect](#)

Applied Animal Behaviour Science

journal homepage: www.elsevier.com/locate/applanim

Do collar-mounted predation deterrents restrict wandering in pet domestic cats?

Catherine M. Hall, Kate A. Bryant, Joseph B. Fontaine, Michael C. Calver*

Environment and Conservation Cluster, School of Veterinary and Life Sciences, Murdoch University, Murdoch, Western Australia 6150, Australia

Anti-predatie halsbanden = een alternatief voor opsluiting?

- 30 katten (+ 4 katten voor sommige gegevens)
 - GPS gedurende 10 opeenvolgende dagen
 - GPS 5 dagen (willekeurige behandeling voor elke kat)
dan CatBib (16 katten) of BirdBeSafe (14 katten) 5 dagen

→ Geen van de halsbanden had een significant effect
op de grootte van het thuisbereik

(CatBib: gemiddeld 2,79ha / Zonder halsband: 2,46ha)

de grootte van de leefruimte bij het huis (50% DV)

(resp. 0,63 ha en 0,71 ha)

→ **Anti-predatiekraag:**

(Calver et al, 2007)

effectief tegen predatie

niet effectief tegen dwalen

Perspectives in ecology and conservation

Supported by Instituto Tecnológico Vale

www.perspectecolconserv.com

Research Letters

Cat and dog predation on birds: The importance of indirect predation after bird-window collisions

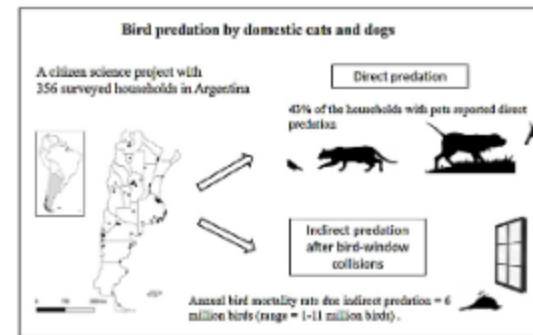
Natalia Rebolo-Ifrán*, Lucía Zamora-Nasca, Sergio A. Lambertucci

Grupo de Investigaciones en Biología de la Conservación, Laboratorio Ecotono, INIBIOMA, Universidad Nacional del Comahue – CONICET, Bariloche, Argentina

HIGHLIGHTS

- Domestic cats (*Felis silvestris catus*) and dogs (*Canis lupus familiaris*), affect birdlife in various ways, including predation.
- Besides direct predation, birds caught by cats and dogs after collisions with windows represents an unexplored human cause of avian mortality.
- Bird-window collisions should be incorporated into the assessment of bird predation by cats and dogs.
- Minimizing the number of cats and dogs per household and the time spent outdoors would help reduce avian mortality.

GRAPHICAL ABSTRACT

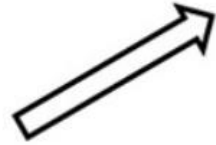

Bird predation by domestic cats and dogs

A citizen science project with
356 surveyed households in Argentina

0 750 1500 km

Direct predation

43% of the households with pets reported direct
predation

Indirect predation after bird-window collisions

Annual bird mortality rate due indirect predation = 6
million birds (range = 1-11 million birds) .

PAUZE 1

GEDRAGSPROBLEMEN BIJ KATTEN

Contents lists available at ScienceDirect

Applied Animal Behaviour Science

journal homepage: www.elsevier.com/locate/applanim

Potential risk factors associated with feline behaviour problems

Marta Amat*, José Luís Ruiz de la Torre, Jaume Fatjó, Valentina M. Mariotti,
Sophie Van Wijk, Xavier Manteca

School of Veterinary Medicine, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra (Cerdanyola del Vallès) 08193, Spain

- 336 Katten met gedragsprobleem (1998-2006) > 189 controles katten
- Let op: Een groot deel van de katten leven binnen (86%/64, 4%) en meerdere katten (59%)

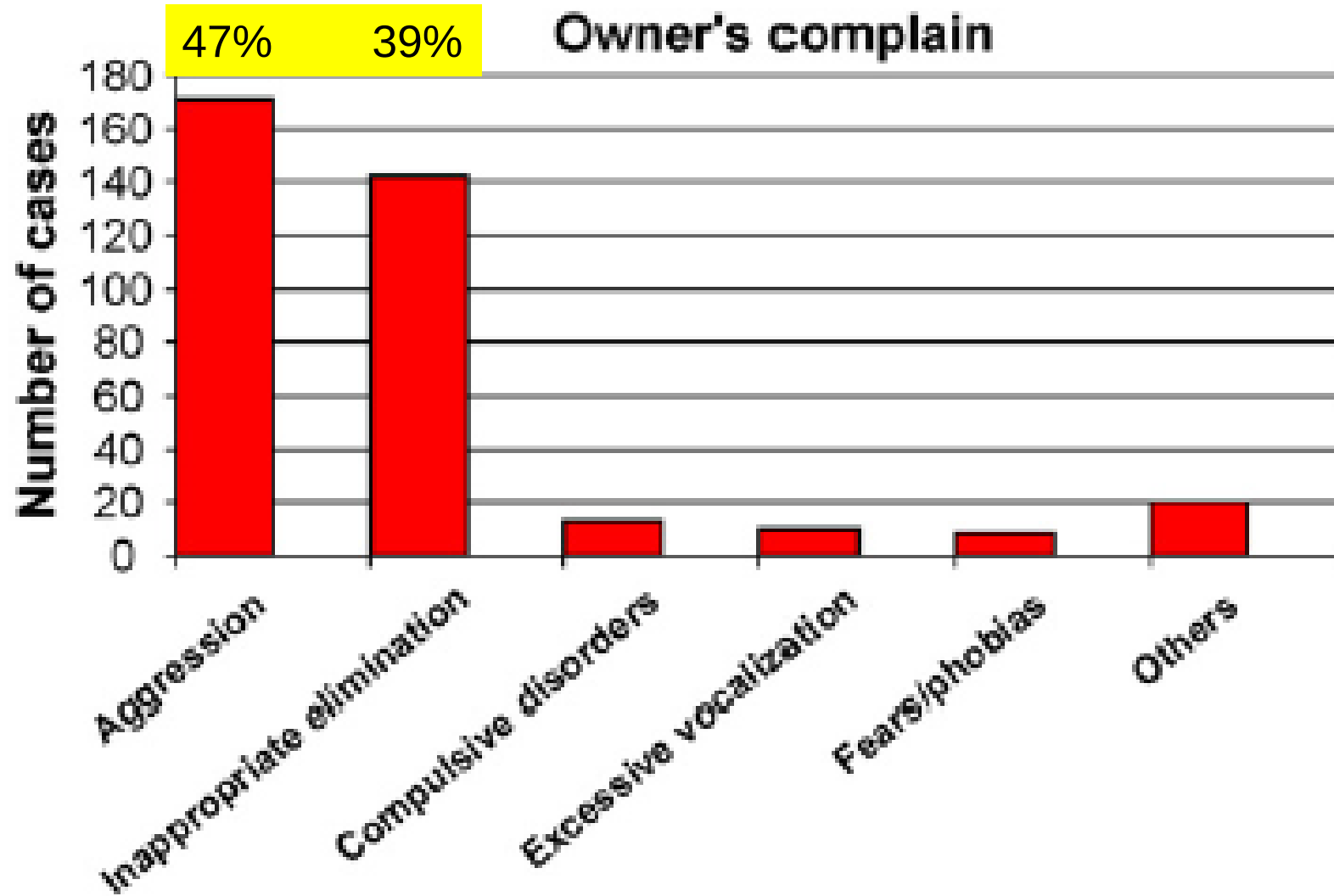
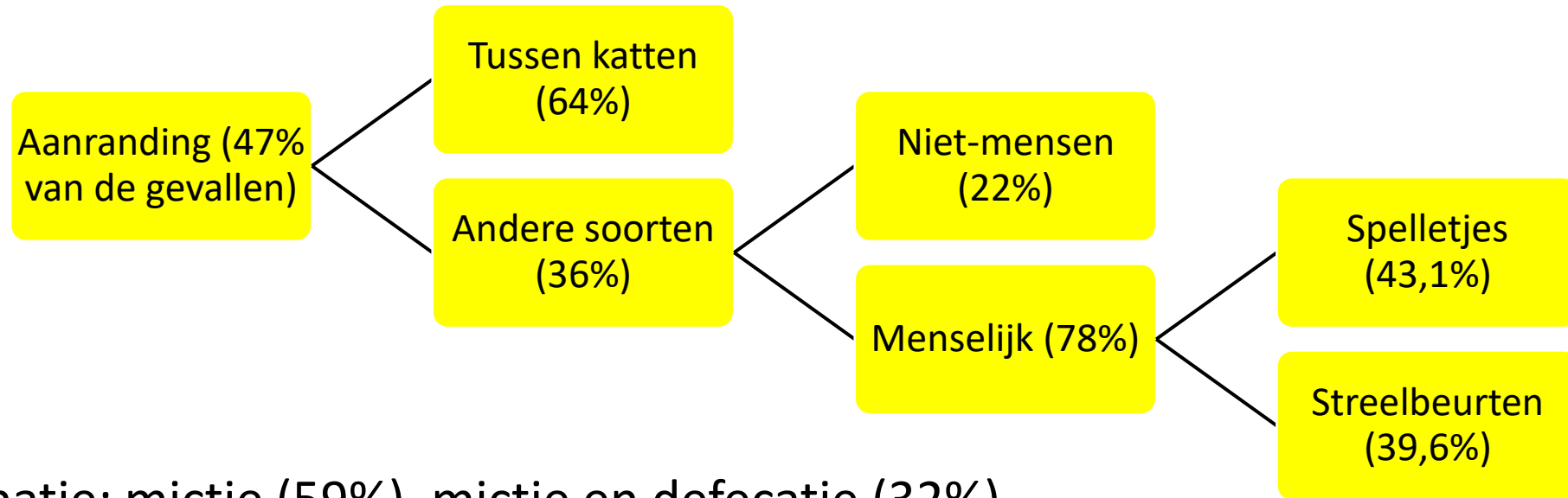

Fig. 1. Number of cases according to the owner complain.

Eliminatie: mictie (59%), mictie en defecatie (32%),
defecatie (9%) met afkeer van strooisel (63,4%), urinemarkering (15,5%)

Risicofactoren voor gedragsproblemen

- Ras: Perzisch (eliminatieprobleem)
- Herkomst : Winkels
- Geen externe toegang
- Solitaire katten agressiever dan groepen katten
- Intacte vrouwtjes agressiever dan gecastreerde vrouwtjes

Journal of Veterinary Behavior 11 (2016) 113–124

Contents lists available at [ScienceDirect](#)

Journal of Veterinary Behavior

journal homepage: www.journalvetbehavior.com

2014 CSF/FSF Symposium

Sociality in cats: A comparative review

John W.S. Bradshaw*

Anthrozoology Institute, School of Clinical Veterinary Sciences, University of Bristol, Langford, United Kingdom

-Huiskatten **creëren verbanden met elkaar**

als zij van de zelfde familie zijn

als ze al sinds hun jonge leeftijd (2 jaar) bij elkaar zijn geweest

-Als er een sociaal conflict verschijnt: **gebrek aan een duidelijk en ritualiseerd signaal van indiening**, bij katten en de neiging tot verspreiding (zelfs tussen individuen van hetzelfde nest)

-Huiskatten blootgesteld aan **sociaal stressvolle situaties** waaraan ze slecht voorbereid zijn:

- samenwonen met onbekende katten
- gedwongen nabijheid bij buurtkatten

- Als sociale stress → verergerd het middelverdediginsgedrag

→ leidt tot agonistisch gedrag +++

Kat-kat aanval

Vermijden van andere katten (thuis of buiten)

→ Kat-kat aanval / Vermijden van andere katten (thuis of buiten)

Deze gedragingen zijn zo vaak dat ze door katteneigenaren als ‘normaal’ worden beschouwd

Samenwonend katten in het huis:

altijd dezelfde die aanvallen (unidirectioneel)

Max. 1 tot 2 keer per dag

Een nieuwe kat introduceren:

geleidelijk, voorafgegaan door een neutrale wederzijdse olfactorische blootstelling

Anders: Permanente agonistische relatie tussen de nieuwe kat en de bewoners

Agressie uiten

- Complex omdat

polymorf: ritueel gevecht, agonistischepts,
intimidatie, echte gevechten (indien ♀ loops)

variabele :

- borstelig haar, positie van de oren, staart,
vocalisaties +++ (miauwen, gillen, woedekreten en grommen)
- visuele confrontaties (die soms meerdere minuten duren)
- ontsnappen of aanvallen (krabben, in de nek bijten)
afgewisseld met pauzes

- Gemoduleerd door emotie, motivatie en machtsevenwicht
 - Agonistisch gedrag
 - Roofzuchtig gedrag
(inclusief hinderlaag, springen, bijten)
 - Lek

- Subtiele tekenen van spanning tussen katten:
 - **actieve beweging** van de ene kat door de andere
 - de toegang van de andere kat tot middelen of wegen **blokkeren**
 - deze stressvolle gebeurtenissen voor het gestoorde dier worden gevolgd door **bewegingsactiviteiten** (verzorging of krassende sequenties, hyper-slikken, het hoofd schudden)

Onopzettelijk situatie veroorzaakt door eigenaren die grondstoffen concentreren (voedsel, water, kattenbak, slaappleatsen) in 1 tot 2 gebieden.

Table 1

Behavioral indicators that cats within a household are predominantly social or territorial

Cats that see themselves as part of the same social group generally:

- Hold their tails upright when they see one another.
- Rub on one another, either when walking past or alongside one another.
- Regularly sleep in contact with one another.
- Play gentle, “mock-fighting” games with one another.
- Share their toys.

Cats that have set up separate core areas within the house will tend to:

- Avoid contact with each other—1 cat may always leave the room when the other enters.
 - Try to interact separately with their owner—for example, they may sit either side of him/her, to avoid physical contact with one another.
 - Watch one another intently.
 - Look unusually tense when they are in the same room.
 - Sleep in widely separated places—often one will sleep high up, perhaps on top of a cupboard, to avoid the other.
 - Sleep defensively—the cat has its eyes closed and looks as if it is asleep, but its posture is tense and its ears may twitch.
 - Seem to deliberately restrict one another’s movements (e.g., 1 cat sitting for hours by the cat flap or at the top of the stairs).
 - Chase/run away from each other.
 - Hiss or spit when they meet.
-

From Bradshaw (2013), with permission: adapted from material provided by Rachel Casey.

Katten buiten het huis:

Ontmoetingen tussen onbekende katten = stress

(hetzelfde aandeel cortisol bij katten die alleen leven en katten die in groepen leven en in beide gevallen buiten kunnen gaan)

→ de nabijheid van andere katten is stressvol!

Opgesloten katten (toevluchtsoord, VT, transport):

- de mogelijkheid om te kiezen of de dieren al dan niet bij elkaar worden gegroepeerd.
- Stress? Afhankelijk van de eerdere individuele ervaring van het dier (eerder geïsoleerd of in groepen)

Table 2

Behavioral indicators that a cat is failing to establish a territory outside its owner's house

-
- Not leaving the house even when encouraged to do so
 - Waiting to be let out by the owner rather than using its cat flap (because there might be a rival cat ready to ambush it on the other side)
 - Neighbor's cats entering the house through the cat flap
 - Only leaving the house if the owner is in the garden
 - Excessive time watching out of windows
 - Running away from windows and hiding when another cat is spotted in the garden
 - Running into the house and immediately to a place of safety, far from the access point
 - Tense interaction with the owner, including rough play
 - Urinating/defecating in the house, by a cat that usually goes outside to do this but feels too insecure to do so
 - Spraying urine (scent marking) in the house, especially if near to access points such as doors and cat flaps (more likely in male cats than females)
 - Other signs of psychological stress, such as excessive grooming
-

From [Bradshaw \(2013\)](#), with permission: adapted from material provided by Rachel Casey.

Chronische sociale stress = welzijn van de kat

- Fysieke wijzigingen zijn bewijs
 - Aanpassing hangt af van het temperament van de kat
- reacties van andere katten

Moeilijk te voorspellen hoe 2 katten op elkaars aanwezigheid zullen reageren

- Geleidelijke introductie
- Beoordeling van sociale stress via gedragssignalen
- Onderzoek moet worden voortgezet ...

ELIMINATIEGEDRAG

Rustige plek, altijd toegankelijk

Uit de buurt van eet- en rustplaatsen

Substraatdikte: 5-6 cm.

Regelmatig onderhoud

Geen deodorant gebruiken

Als er sprake is van onreinheid (urine, faeces) en urinespatten

- Urine- en spijsverteringsstoornissen (in bijna 40% van de gevallen)
indien aanwezig, sluit dit een gedragsprobleem niet uit
- Hormonale veranderingen (geslachtsrijpheid, bronst)
- Angstopwekkende situaties in de omgeving:
verhuizing, nieuwe bewoner (dier/mens),
agressie van een andere kat (int./ext.), conflicten tussen mensen,
claustratie, angst op het moment van eliminatie
- Veranderingen in gewoonten:
verandering van kattenbakvulling merk,
verandering in schoonmaakritme (vakantie, examens),
de kattenbak op een andere plek zetten,
nieuw object in de buurt van het bad (wasmachine)
- Leeftijdsgerelateerde fysiologische veranderingen
minder reizen,
Dienblad te hoog

Does previous use affect litter box appeal in multi-cat households?

J.J. Ellis*, R.T.S. McGowan, F. Martin

Behavior and Welfare Section, Nestlé Purina Research, Saint Joseph, MO, USA¹

Schatting :

- 74,1 miljoen katten in de VS (Shepherd, 2012)
 - 8,8 miljoen katten in Canada (Canadian Animal Health Institute, 2016)
 - 97,6 miljoen katten in Europa (FEDIAF, 2014)
 - 10% van de katten heeft ooit een eliminatieprobleem gehad (Borchelt & Voith, 1996)
- Als er meer bekend is over de factoren die ertoe leiden dat katten buiten de kattenbak elimineren, kunnen verlating en euthanasie worden verminderd.

Aantrekkelijkheid factoren van kattenbakken

Substraat

- Silica gel vulling voorkeur door vluchtkatten (Nilson, 2001)
- Fijnkorrelige strooisel bij voorkeur in 15 strooisel (Borchert, 1991)
- Geparfumeerd beddengoed: Vermijden (Horowitz, 1997); zonder effect op katten
(Sung & Crowell-Davis, 2006 et Neilson, 2011)

Omgeving

- Strooisel overdekt/niet gedekt: Voorkeur bij sommige katten
(Niet voor de meerderheid van katten, Gregg et al., 2012)
 - Box size: Sommige katten hebben de voorkeur voor een grote doos (Guy et al., 2014 en Nilson, 2008)
 - Afvaldiepte: dieper om te ontwasemen
maar niet belangrijk voor urinatie (Mills & Munster, 2003)
 - Geur van afval: Met koolstof verrijkte bedden > normaal kattenbak vullin of verrijkt met zuiveringszout (Neilson, 2007, 2008 b)
 - Geur spray: Zeer effectief (Cotta & Rodman, 2007)
- **Onderzoeken alleen uitgevoerd bij levende katten!**
→ **Als meerdere katten: Reinigingsfrequentie en aantal kattenbakken verhogen**
(Nilson, 2004)

Als er meerdere katten zijn, mogelijke factoren die het gebruik van de kattenbak beïnvloeden:

10 situaties (Ellis et al, 2017)

-Identiteit van vorige gebruiker ('*chemische communicatie*')

- 1- U/Faeces kattenbakvulling van een huiskat vs. schone kattenbakvulling?
- 2- Nest U/Faeces van een huiskat vs. Nest met hun eigen U/Faeces?

-Geur die in het strooisel terechtkomt ('*malodor*')

- 3ml U Fam. vs. 1ml gedestilleerd water?
- 4- 1ml vloeibare Faeces Fam. vs. 1ml gedestilleerd water?
- 5- 1ml U Fam. + 1ml Faeces vloeibare Fam. vs. 2ml Gedestilleerd water?
- 6- 1ml U Fam. vs. 1ml Faeces vloeibaar gemaakte Fam.

-Verschijning van het nest na de vorige gebruiker ('*visueel*')

- 7- Nep-U statiegeld vs. schoon afval?
- 8- Nep-Faeces statiegeld vs. schoon strooisel?
- 9- Nep-U borg + nep-Faeces borg vs. schoon nest?
- 10- Valse U-storting vs. Valse Faeces-storting?

Potentiële beïnvloedende factoren van het gebruik van kattenbakken by meerdere katten (Ellis et al, 2017)

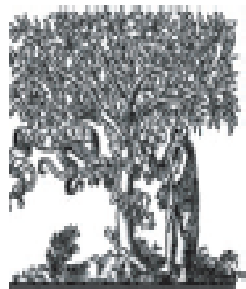
- Voorkeur voor propere bak dan voor vuik
 - Geen invloed op de selectie van de afvalbak
 - volgens vorige gebruiker
 - indien aanwezig van Urine en/of Faeces
 - Invloed op de keuze van de afvalbak
 - indien valse afzettingen van Urine en/of Faeces aanwezig zijn
- (Voorkeur voor valse afzettingen van Faeces boven valse afzettingen van Urine)

- Geen effect van geuren
(van de uitwerpselen zelf of van de vorige gebruiker)
- Effect van zichtbare aanwezigheid van Urine- en/of Faeces-afzettingen

Deze resultaten zijn bijkomstig bij het regelmatig schoonmaken van de kattenbak. Alle katten in dit onderzoek kennen elkaar! (vertrouwd)

Biological Conservation 203 (2016) 313–320

ELSEVIER

Contents lists available at ScienceDirect

Biological Conservation

journal homepage: www.elsevier.com/locate/bioc

Factors determining the home ranges of pet cats: A meta-analysis

Catherine M. Hall^a, Kate A. Bryant^a, Kathy Haskard^b, Taryn Major^{b,1}, Sarah Bruce^b, Michael C. Calver^{a,*}

^a Environment and Conservation Cluster, School of Veterinary and Life Sciences, Murdoch University, Murdoch, Western Australia 6150, Australia

¹ Data Analysis Australia, PO Box 3258, Broadway, Nedlands, Western Australia 6009, Australia

-Het probleem van zwervende katten

- natuurbehoud, jacht,
- uitputting van wilde fauna, concurrentie met wilde fauna,
- verspreiding van ziekten,
- kruising met wilde katten en hybridisatie met wilde katten

-Moeilijke studies gebaseerd op kleine aantallen individuen, zeer variabel

→**Meta-analyse** van 25 onderzoeken, 10 landen, 469 huiskatten

→**GLM** met gegevens van 311 personen, 22 onderzoeken

Meta-analyses

Vitaal gebied :

- grootte van die van katers > poezen
- geen effect van castratie op lengte
- groter bij lage kattendichtheid

GLM

Bevestig deze resultaten

+

Vitaal gebied

- kleiner bij katten van ≥ 8 jaar dan bij jonge katten
- vergelijkbaar bij katten die regelmatig gevoed worden, met VT zorg, vertrouwd met mensen
- ./. Katten die in groepen leven zonder deze voordelen

→ Het is moeilijk om oplossingen te bedenken voor het probleem van landloperij

→ **Beperkend maar slecht ervaren door huiseigenaren**

→ Pleiten voor katten in plaats van wilde dieren

CONCLUSIE

Katten verzorgen en opvoeden is een verantwoordelijkheid,
waaronder het informeren van de (toekomstige) eigenaar over hun specifieke kenmerken

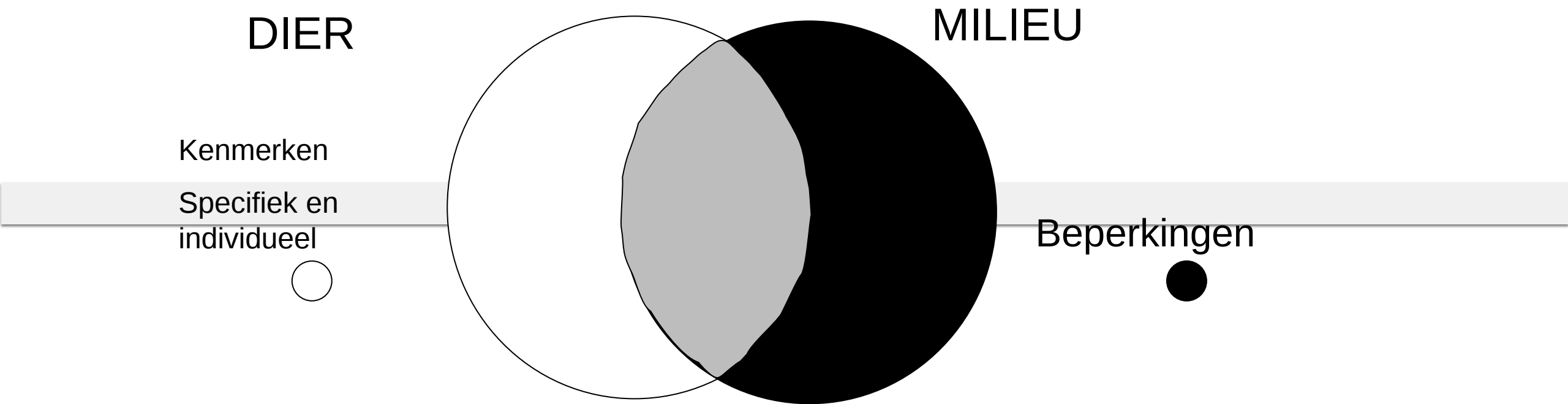

→ KENNIS

→ PREVENTIE

Model Fraser *et al.* 1997

→ de OMGEVING zo goed mogelijk aanpassen
aan de BEHOEFTE van het dier

DE KAT

Felis silvestris catus

- Algemeen
- Voeding
- Voortplanting
- Verzorging
- Ziektes en aandoeningen
- Aankoop en kosten
- Huisvesting
- Omgang
- Sociale relaties
- Doelpubliek

https://leefmilieu.brussels/sites/default/files/user_files/fiche_20220928_kat_nl_geillustreerd.pdf

Algemeen

De gedomesticeerde kat heeft veel noden en gedragingen van haar voorouder behouden, de Afrikaanse wilde kat. Het is een onafhankelijke territoriale jager maar heeft desondanks nood aan sociaal contact. Een kat slaapt gemiddeld 16 uur per dag en stelt rust op prijs, maar is daarnaast een actief dier dat zich moet kunnen uitleven. Ze zijn vooral actief in de avondschemering. Katten zijn doorgaans intelligent, speels en behendig.

Voeding

- Strikt carnivoor
- Eet van nature verschillende (tot 20!) verschillende kleine prooien tijdens dag en nacht na een korte intensieve jacht
- Geef de kat de mogelijkheid om te werken (jagen) voor eten via voerpuzzels, verstoppingsdoelen van brokjes...
- Droge en natte voeding zijn complementair
- Type en hoeveelheid aangepast aan levensfase, gezondheid en activiteit (vraag raad aan uw dierenarts)
- Zuiver drinkwater naar believen

Voortplanting

Een gemiddelde worp telt 4 à 5 kittens. Steriliseren of castreren van alle huiskatten is verplicht voor deze 6 maanden oud zijn.

Verzorging

- Eventueel borstelen van de vacht voor langharige katten
- Jaarlijks bezoek aan de dierenarts voor gezondheidscontrole (frequenter voor oudere katten)
- Vaccinatie en anti-parasitaire behandelingen volgens het schema dat door uw dierenarts is opgesteld

Ziektes en aandoeningen

- Vaak voorkomende aandoeningen zijn: tandvleesontstekingen, obesitas, urinewegontstekingen, wondwonden, schimmelinfecties, diabetes, artrose, nierfalen, hyperthyroïdie, kattenleukemie...
- Tegen bepaalde infecties kan preventief behandeld worden: riesziekte, kattenleukemie, leucose, hondsdoelheid, vlooiën, teken, mijten, luizen...

Laat u steeds begeleiden door uw dierenarts die u informatie kan geven over preventie, symptomen en behandeling

Aankoop en kosten

Vanaf ca. 100 euro kan u een kat uit het asiel adopteren, indien u een raskat wil kan u zich informeren bij een erkende kweker. Daar kan de kostprijs oplopen tot enkele honderden euro's.

Gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten

- Kwalitatieve voeding: 140 euro/jaar
- Kattenbak en materiaal: 90 euro/jaar
- Dierenartskosten: 150 euro/jaar

Huisvesting

De kat hecht veel belang aan voorspelbaarheid, vertrouwelijkheid en kwaliteit van haar omgeving, zorg voor:

- Ruimte om te rennen, springen, spelen en klimmen, dus zeker ook in de hoogte!
- Voedsel- en waterbronnen die vrij beschikbaar zijn,
- Zachte rustplaatsen,
- Veilige schuilplaatsen,
- Klimmogelijkheden en uitkijkposten,
- Propere grote kattenbakken met voldoende vulling,
- Adequate krabvoorzieningen,
- Interessante prikkels voor brein en zintuigen : aangepaste (jacht)spelletjes, geuren, buitenzicht, dozen en speeltunnels...

Voorzie telkens even veel bronnen als dat er katten zijn plus één extra zodat de kat kan kiezen, verspreid in de ruimte (ook in de hoogte) en voorzie voldoende visuele barrières indien meer dan één kat aanwezig is. Een kattenkluik naar buiten is ideaal, maar (vooral bepaalde raskatten) kunnen ook binnen worden gehouden: in dat geval is een complexe binnenomgeving nog belangrijker.

Omgang

- Gevoelig voor plotsse bewegingen en geluiden : rustig en voorzichtig benaderen
- Wordt niet graag gedwongen: geef de kat de keuze om zelf naar u toe te komen of weg te gaan

Sociale relaties

- Van oorsprong solitair en territoriaal
- Samenleven met andere katten kan tot conflicten leiden maar (vooral verwante) katten kunnen ook plezier halen uit elkaars gezelschap als overvloedig voedsel, ruimte en andere voorzieningen aanwezig zijn
- Een introductieproces is nodig om een nieuwe kat in contact te brengen met een reeds aanwezige kat of hond
- Vreedzaam samenleven met andere diersoorten (inclusief mens en hond) vereist een socialisatie aan deze soort als kitten

Doelpubliek

- U wil een langdurig engagement aangaan (15-20 jaar)
- U bent bereid om structurele aanpassingen te doen in uw interieur
- U hecht belang aan hygiëne en bent bereid om dagelijks de kattenbak proper te maken
- U hebt kennis van normaal kattengedrag
- U hebt dagelijks enkele korte momenten tijd om aandacht te geven aan uw kat onder de vorm van spel en affectie

Opletten bij aanwezigheid van bepaalde gevoelige personen (allergie, zwangerschap).

CONCLUSIE

- Zijn er nog vragen?
- Stuur ze door naar :

- dierenwelzijn@leefmilieu.brussels

Bedankt voor uw aandacht!

PAUZE 2

Gevolgd door een uur praktische workshops